

DOLENJSKI

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva okraja Novo mesto

Lastnik in izdajatelj: Okrajni odbor SZDL Novo mesto. — Izvaja vsak četrtek. Posamezna številka 10 din. — Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, letnica 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din ozir. 3 ameriške dolarje. — Tekoči račun pri Komunalni banki v Novem mestu, št. 60-KB-16-2-24

Stev. 3 (357)

Leto VIII.

NOVO MESTO, 17. JANUARJA 1957

UDIJSKA KNJIŽNICA.
RANA JARCA
TO MESTO

Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Gošnik. Naslov uredništva in uprave: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. Pošt. predel: Novo mesto 33. Telefon uredništva in uprave: št. 127. Rokopisov ne vračamo. Tiska Casopisno-založniško podjetje »Slovenec« v Ljubljani. Za tisk odgovarja F. Plevl

V ČEM JE BISTVO SOCIALISTIČNE DRUŽINE

Izredno zanimivo in sodobno predavanje je v sredo 9. januarja pripravila svojim poslušalcem (spet tako malostevilnim!) Ljudska univerza v Novem mestu. Zvezni ljudski poslanec dr. Jože Potrč se je ljubeznično odzval vabilu odbora LU in prišel predavanje o »socialistični družini«. Tako po svoji vsebin kot po načinu podajanja je predavanje dr. Potrča gotovo na vse poslušalce napravilo globko vtis, kajti predavatelj je v njem nanzal mnogo več stvari in problemov, kakor je obetal naslov, že sam po sebi dovolj širok in globok. Govorec predvsem o starih osnovnih zadavah družine v zgodovini in sedanosti: odnos med možem in ženo, nezakonski otroci, ločitev zakona, abortus, je predavatelj zanimivo orisal družino v matrjahratu, patriarhatu (suženjsko - posestniškem redu), v fevdalizmu, kapitalizmu in v socializmu, ruskem in našem, pri čemer je zlasti poudaril in opisal problematico družine v Sovjetski zvezi od oktobrske revolucije do danes in povedal tudi svoje osebne vtise, ko je lani potovel po Sovjetski zvezi. Slikovito je prikazal razvoj družine od primitivnih oblik do čedalje večje enakopravnosti med možem in ženo, oziroma žene v odnosu do moža. Ta enakopravnost je doslej najuticajnejše in najboljši urenjenica prav in našem socialističnem kriteriju, kjer ima enakopravnost mož in žene povsem stvarno, se pravi ekonomsko podlago. Ze na sedanjem stopnji naše socializacije so glede tega dosegeli veliki uspehi. Bistvo naše družine, je poudaril predavatelj, mora biti v tem, da je sleherna družina res socialistična, da torej vladajo socialistični odnosi tako v nji sami, kakor do drugih družin — od sklopa komune do velike družine vseh naših narodov. Tej veliki, plemeniti nalogi: socialističnim odnosom in socialističnemu življenju v ožjih in širših družinah (komuna, narod, država) moramo posvetiti vse svoja prizadevanja in naprave, kajti so to napori za srečo in sveto življenje družin v ekonomskem in moralnem pogledu.

Na tem, resnično zanimivem in, kratkomalo, koristnem predavanju, smo pogresali staršev in vzgojiteljev enako kot političnih in drugih javnih delavcev, kajti misli in dognana in spoznanja o socialistični družini bi morala zajeti in zajemati čim več ljudi. Le preradi govorimo, kaj vse smo že dosegli, premožno pa nam je skrb, kaj je še vse treba doseči in kako. Tako predavanje je prav dobro učinkovita pojaznjava in razveduta za razmišljanje in deo.

SEJA

OBLO NOVO MESTO

V petek 18. januarja dopoldne bo v Novem mestu seja občinskega ljudskega odbora Novo mesto. Dnevni red 11. redne seje obsega poročilo o delu sveta za zdravstvo in sodnika za prekrške, razpravo o sklicanju zborov volvcev in poročilo komisije za pravne predpise in organizacijska vprašanja, za gospodarstvo, volitve in imenovanja.

VEČJA SKRB ZA ZDRAVJE MLADEGA RODU

Po zakonu morajo biti šolski otroci dvakrat na leto zdravniško pregledani. Taki pregledi so bili dosegajti več ali manj redni in vseh solah, vendar je ugotavljanje bolezniških znakov brez zdravljene same do skrb za zdravje otrok. O tem je obširno razpravljalo prejšnji teden Svet za socialno varstvo pri OLO Novo mesto na osnovi izčrpne poročila predsednika komisije za varstvo družine tovariša Solmajerja.

Svet se je strinjal s predlogi komisije, da morajo biti zdravniški pregledi šolskih otrok redni in da je potrebno temeti na vaki soli za vsakega otroka tudi zdravstveni karton. Otroci naj bi prihajali na pregled v spremstvu staršev, da bi bili ti seznanjeni

z zdravstvenim stanjem otroka. Prav tako je treba najti sredstva za brezplačno zdravljenje otrok. V svojih proračunih bi jih morali predvideti občinski ljudski odbori, delno pa bi morda prispeval zavod »socialnega zavarovanja« samo del skrb za zdravje otrok. O tem je obširno razpravljalo prejšnji teden Svet za socialno varstvo pri OLO Novo mesto na osnovi izčrpne poročila predsednika komisije za varstvo družine tovariša Solmajerja.

Svet se je strinjal s predlogi komisije, da morajo biti zdravniški pregledi šolskih otrok redni in da je potrebno temeti na vaki soli za vsakega otroka tudi zdravstveni karton. Otroci naj bi prihajali na pregled v spremstvu staršev, da bi bili ti seznanjeni

ni z zdravstvenim stanjem otroka. Prav tako je treba najti sredstva za brezplačno zdravljenje otrok. V svojih proračunih bi jih morali predvideti občinski ljudski odbori, delno pa bi morda prispeval zavod »socialnega zavarovanja« samo del skrb za zdravje otrok. O tem je obširno razpravljalo prejšnji teden Svet za socialno varstvo pri OLO Novo mesto na osnovi izčrpne poročila predsednika komisije za varstvo družine tovariša Solmajerja.

Svet se je strinjal s predlogi komisije, da morajo biti zdravniški pregledi šolskih otrok redni in da je potrebno temeti na vaki soli za vsakega otroka tudi zdravstveni karton. Otroci naj bi prihajali na pregled v spremstvu staršev, da bi bili ti seznanjeni

Brez vojne psihoze, mirno in dostojno so naši ljudje spremi dogodek zadnjih mesecov... je dejal predsednik občinskega odbora SZDL Jože Borštar na plenumu

Na okraju in v občini še, na vasi se pa ustavi

O tem, da je enoletni mandat odborov osnovnih (vaških) organizacij SZDL v okraju potekel in da je treba razpustiti volitve novih vaških odborov Socialistične zveze, je za predsednikom poročal sekretar okrajskega odbora SZDL Martin Zugelj. Njegova ocena notranje organizacijske delavnosti je bila namenjena predvsem pripravam za te volitve. Zato je zanjela negativne pojavne v delu organizacij SZDL in pomembnosti, ki po zadnji občinske konferenci SZDL lani v marcu se niso bile odpravljene. Poleg tega, da smo dosegli znaten napredok v utrijevanju

Na drugi strani vidimo, je nadaljeval tov. Zugelj, kolikor ljudi sodelujev v raznih organizacijah družbenega upravljanja, v družtvih in organizacijah, na raznih krajevnih in občinskih prazničnih, partizanskih spominskih dnevih in pohodih, ob odmevih na važne dogodke v svetu in drugje, da se ljudje živahnoma zanimajo za vse do dogajanja, da ga komentirajo, da radi pridejo na sestanke, kadar vedo, da bodo kaj zanimivega in novih zavedeli. Navzitek tem neiz-

pričujljivem in spoštovanjem tovarisja Edvarda Kardelja na zadnjem zasedanju Zvezne ljudske skupščine, ki se je zanjelo iz razpoloženja, ki dejansko vlada med narodnicami, gledati odnos naših ljudi do naših politike. Seveda bo treba v političnem delu še veliko več razlaganja tujih in domaćih dogodkov, treba bo še in še potrebitljivo razlagati naše odnose s SZ in z drugimi državami ter zlasti pojasnjavati ideološke razlike med nami in Vzhodom. Posebno v vaških organizacijah je takega pojasnjevanja še vse premalo.

Ko je govoril o poteku zasedanja zvezne ljudske skupščine in o novem družbenem

planu, je tovaris Zugelj opozoril na prelom v praksi dela ljudske skupščine in na dajnosejni pomen zdaj sprejetih ukrepov, ki bodo zagotovili poglabljaju delavskega dela ljudske upravljanja, viden razmah zadružništva, da so zlasti občinska središča pokazala precej aktivnega dela in dobrih zamisli za uspešno delo na raznih družbenih področjih itd., je pa še vedno tako — je dejal tovaris Zugelj —, da konkretna vprašanja obdelamo na okraju in v občini, premalo pa v osnovnih organizacijah — na terenu, v vasi. Dostikrat opravijo zborovice, zadružni zbori in sestanckarstvo članstva drugih organizacij ali družev več kakor osnovna organizacija SZDL, ki pozbavijo, da je dolžna razložiti svojim članom dogodke doma in po svetu.

SKLEPI PLENUMA SZDL:

1. Plenum razpisuje volitve v osnovne organizacije SZDL v okraju, ki morajo biti zaključene do konca februarja 1957.

2. Vrste SZDL v okraju je treba organizacijsko uvrstiti in v osnovne organizacije vključiti več žena, mladine in delavec, ki delajo v mestih, stanujejo pa v vasil. Odbore SZDL je treba okrepliti z novimi, delavnimi člani organizacije.

3. Na sestankih je treba podrobnejje razpravljati o govoru tovarisja Edvarda Kardelja na zadnjem zasedanju Zvezne ljudske skupščine, kjer je pa to bilo tolmačiti članstvu tudi ostale dogodke zunanje in zmanjševanje politike.

4. Članom SZDL je treba razložiti načela in glavne smernice družbenega plana za leto 1957 še pred razpravljanjem o republiškem in okrajnem družbenem planu, zlasti pa naj vodstva organizacij zagotovijo podrobno razlogo vseh vprašanj, ki so v zvezi z dvigom življenjske ravni in z nalogami članov SZDL za uresničitev načel novega družbenega plana.

5. Se naprej je treba razvijati in krepliti delavsko in družbeno upravljanje v okraju in zlasti pomagati urensnjevati zadružno politiko na vasi.

6. Organizacije SZDL naj posvetijo posebno skrb aktivizaciji žena v vrstah Socialistične zveze in v organizacijah Zvezne ženskih društev.

tovili dvig življenjske ravni. Na sestankih SZDL in na zborih volvcev naj bi zato čimprej razpravljali o bistvenih osnovah družbenega plana za leto 1957, da bodo ljudje spoznali probleme cele države in jih razumeli s staljico jugoslovenskih meril. Tako bomo tudi laže sprejeli republiški in okrajni družbeni plan.

Na okraju in v občini še, na vasi se pa ustavi

O tem, da je enoletni mandat odborov osnovnih (vaških) organizacij SZDL v okraju potekel in da je treba razpustiti volitve novih vaških odborov Socialistične zveze, je za predsednikom poročal sekretar občinskega odbora SZDL Martin Zugelj. Njegova ocena notranje organizacijske delavnosti je bila namenjena predvsem pripravam za te volitve. Zato je zanjela negativne pojavne v delu organizacij SZDL in pomembnosti, ki po zadnji občinske konferenci SZDL lani v marcu se niso bile odpravljene. Poleg tega, da smo dosegli znaten napredok v utrijevanju

Na drugi strani vidimo, je nadaljeval tov. Zugelj, kolikor ljudi sodelujev v raznih organizacijah družbenega upravljanja, v družtvih in organizacijah, na raznih krajevnih in občinskih prazničnih, partizanskih spominskih dnevih in pohodih, ob odmevih na važne dogodke v svetu in drugje, da se ljudje živahnoma zanimajo za vse do dogajanja, da ga komentirajo, da radi pridejo na sestanke, kadar vedo, da bodo kaj zanimivega in novih zavedeli. Navzitek tem neiz-

pričujljivem in spoštovanjem tovarisja Edvarda Kardelja na zadnjem zasedanju Zvezne ljudske skupščine, ki se je zanjelo iz razpoloženja, ki dejansko vlada med narodnicami, gledati odnos naših ljudi do naših politike. Seveda bo treba v političnem delu še veliko več razlaganja tujih in domaćih dogodkov, treba bo še in še potrebitljivo razlagati naše odnose s SZ in z drugimi državami ter zlasti pojasnjavati ideološke razlike med nami in Vzhodom. Posebno v vaških organizacijah je takega pojasnjevanja še vse premalo.

Ko je govoril o poteku zasedanja zvezne ljudske skupščine in o novem družbenem

planu, je tovaris Zugelj opozoril na prelom v praksi dela ljudske skupščine in na dajnosejni pomen zdaj sprejetih ukrepov, ki bodo zagotovili poglabljaju delavskega dela ljudske upravljanja, viden razmah zadružništva, da so zlasti občinska središča pokazala precej aktivnega dela in dobrih zamisli za uspešno delo na raznih družbenih področjih itd., je pa še vedno tako — je dejal tovaris Zugelj —, da konkretna vprašanja obdelamo na okraju in v občini, premalo pa v osnovnih organizacijah — na terenu, v vasi. Dostikrat opravijo zborovice, zadružni zbori in sestanckarstvo članstva drugih organizacij ali družev več kakor osnovna organizacija SZDL, ki pozbavijo, da je dolžna razložiti svojim članom dogodke doma in po svetu.

Na drugi strani vidimo, je nadaljeval tov. Zugelj, kolikor ljudi sodelujev v raznih organizacijah družbenega upravljanja, v družtvih in organizacijah, na raznih krajevnih in občinskih prazničnih, partizanskih spominskih dnevih in pohodih, ob odmevih na važne dogodke v svetu in drugje, da se ljudje živahnoma zanimajo za vse do dogajanja, da ga komentirajo, da radi pridejo na sestanke, kadar vedo, da bodo kaj zanimivega in novih zavedeli. Navzitek tem neiz-

pričujljivem in spoštovanjem tovarisja Edvarda Kardelja na zadnjem zasedanju Zvezne ljudske skupščine, ki se je zanjelo iz razpoloženja, ki dejansko vlada med narodnicami, gledati odnos naših ljudi do naših politike. Seveda bo treba v političnem delu še veliko več razlaganja tujih in domaćih dogodkov, treba bo še in še potrebitljivo razlagati naše odnose s SZ in z drugimi državami ter zlasti pojasnjavati ideološke razlike med nami in Vzhodom. Posebno v vaških organizacijah je takega pojasnjevanja še vse premalo.

Ko je govoril o poteku zasedanja zvezne ljudske skupščine in o novem družbenem

planu, je tovaris Zugelj opozoril na prelom v praksi dela ljudske skupščine in na dajnosejni pomen zdaj sprejetih ukrepov, ki bodo zagotovili poglabljaju delavskega dela ljudske upravljanja, viden razmah zadružništva, da so zlasti občinska središča pokazala precej aktivnega dela in dobrih zamisli za uspešno delo na raznih družbenih področjih itd., je pa še vedno tako — je dejal tovaris Zugelj —, da konkretna vprašanja obdelamo na okraju in v občini, premalo pa v osnovnih organizacijah — na terenu, v vasi. Dostikrat opravijo zborovice, zadružni zbori in sestanckarstvo članstva drugih organizacij ali družev več kakor osnovna organizacija SZDL, ki pozbavijo, da je dolžna razložiti svojim članom dogodke doma in po svetu.

Na drugi strani vidimo, je nadaljeval tov. Zugelj, kolikor ljudi sodelujev v raznih organizacijah družbenega upravljanja, v družtvih in organizacijah, na raznih krajevnih in občinskih prazničnih, partizanskih spominskih dnevih in pohodih, ob odmevih na važne dogodke v svetu in drugje, da se ljudje živahnoma zanimajo za vse do dogajanja, da ga komentirajo, da radi pridejo na sestanke, kadar vedo, da bodo kaj zanimivega in novih zavedeli. Navzitek tem neiz-

pričujljivem in spoštovanjem tovarisja Edvarda Kardelja na zadnjem zasedanju Zvezne ljudske skupščine, ki se je zanjelo iz razpoloženja, ki dejansko vlada med narodnicami, gledati odnos naših ljudi do naših politike. Seveda bo treba v političnem delu še veliko več razlaganja tujih in domaćih dogodkov, treba bo še in še potrebitljivo razlagati naše odnose s SZ in z drugimi državami ter zlasti pojasnjavati ideološke razlike med nami in Vzhodom. Posebno v vaških organizacijah je takega pojasnjevanja še vse premalo.

Ko je govoril o poteku zasedanja zvezne ljudske skupščine in o novem družbenem

planu, je tovaris Zugelj opozoril na prelom v praksi dela ljudske skupščine in na dajnosejni pomen zdaj sprejetih ukrepov, ki bodo zagotovili poglabljaju delavskega dela ljudske upravljanja, viden razmah zadružništva, da so zlasti občinska središča pokazala precej aktivnega dela in dobrih zamisli za uspešno delo na raznih družbenih področjih itd., je pa še vedno tako — je dejal tovaris Zugelj —, da konkretna vprašanja obdelamo na okraju in v občini, premalo pa v osnovnih organizacijah — na terenu, v vasi. Dostikrat opravijo zborovice, zadružni zbori in sestanckarstvo članstva drugih organizacij ali družev več kakor osnov

Gostinci so zborovali

(Prenos s 1. strani)
Ker se je pavašalna obdavčitev manjših gostinskih obratov dobro obnesla v drugih okrajih, je potrebno, da bo to uvedeno tudi v novomeškem.

Na seji so ostro obosidili snubljenje kadrov z objubami večje plače. To je treba sledovati in vse primere prijaviti v kaznovanje sodišču časti pri Zbornici. Čas je že, da se preneha z nezakonitimi veselicami, ki samo povečujejo pijačevanje in to mnogo bolj kot v gostinskih obratih, ki nudijo tudi druge usluge in ne samo alkoholne pijače. Treba je izvajati uredbo, ki velja že dve leti. Zbornica bo posredovala na pristojnem mestu gled sprememb pogojev za najetje investicijskega kredita. Za takša podjetja, ki z objubami večje plače odtegnejo stroškovni kader drugim podjetjem, bo zbornica predlagala večjo davčno obremenitev.

DRUŽBENI NAČRT GOSTINSTVA SLOVENIJE

Tudi v republiškem merilu je bil lani promet v gostinstvu nekoliko manjši kot prejšnje leto. Znašel je 11 milijard 700 milijonov dinarjev. Za letos predvideva načrt povečanje prometa za 4 odstotke, torej da bo dosegel vrednost 12 milijard 200 milijonov din.

V zvezi s postavljenim družbenim načrtom za leto 1957 so obravnavali številna vprašanja. Tujski promet, za katerega predvidevo, da bo vsaj toliko kot lani, je odvisen od mnogih okoliščin. Glede povišanja plač, kot je bilo objavljeno, imajo gostinci pomislike. Večje plače pomenijo pri njih zvišanje cen, ker nimajo nobenih rezervnih fondov, iz

ZIVILSKI TRG V SNEGU

Cepav je v ponedeljek 14. januarju hudo snežilo, je bil živilski trg v Novem mestu kar dobro zaščiten. Tudi cene niso bile, kot navadno ob slabem vremenu, dosti višje od običajnih. Jajca so bila po 23 din, orehi po 100 do 130 din firk, skodelica smetane od 40–70 din, krožnik repe ali zelja po 25 din, jabolka po 30–40 din, kolobar maslo po 120 din. Lončanje tolarat ni bilo, zato pa je bilo več prodajalcev volnovernih izdelkov. Prodajali so raznovrstne jopicice, nogavice in hlačke za otroke po zmernih cenah. Ce ni bilo drugače, je prodajale celo popusti za nekaj kovačev pri nogavicah ali jopicic. Tega načina kupovanja smo se že kar odvadili, pa bo spet kar hitro v modi, če bo še tako prodaja.

TAKO JE TREBA SESTAVITI LETNI NAČRT KMETIJSKE ZADRUGE

Da bo družbeni načrt kmetijske zadruge v Dol. Toplicah res dobro sestavljen, je porok način, po katerem ga izdelujejo. Pri sestavljanju sodelujejo prav vsi zadružniki.

Članji upravnega odbora in uslužbenici zadruge pri zbiranju podatkov za družbeni načrt običajno obiskajo zadružnika. Z njim se pogovorja, kaj misli letos ukrepi za izboljšanje svojega gospodarstva; kaj bo graditi, koliko misli kupiti umeščenih gnojil in zaščitnih sredstev, koliko bo zasadil mladih dreves in podobno. Hkrati zborejo tudi podatke za razne tečaje in šole. Nekaj dni po obisku pri vsakem zadružniku sklicejo vsaki sestank

KAZNI ZARADI NEREDA V LOKALIH

Komisija za pregled lokalov je poslala sodniku za prekrška 50 prijav zoper odgovorne lastnike gostinskih obratov in trgovskih lokalov, v katerih je našla nered, nesnago in druge nepravilnosti. Dosedaj je bilo že kaznovano devet svetov s kaznjo (skupno) 32.800 din in dve podjetji s kaznjo 120.000 din.

Srečno in uspehov polno novo leto 1957 zeli kolektiv

**CEMENTNINE
CELJE**

RAZPIS

Uprava za ceste LRS, Tehnična sekocija, Novo mesto bo dne 30. januarja 1957 z licitacijo odprodala razne dele tovornih avtomobilov in strojev ter drugega materiala:

1. Tovorni avtomobil Škoda, model 706
2. Tovorni avtomobil Škoda, tipa »A« (kiper)
3. Motorno kolo Guzzi, 500 cm³
4. Moško kolo znamke »Partizan«
5. Premični dizel kompresor znamke F. M. A.
6. Premični bencinski kompresor znamke »Diatto«
7. Dizel motor stabilni znamke »Lamottemecanica«
8. Bencinski motor znamke »Benz«
9. Mlin za pesek na valjke z želez. transportnim trakom
10. Ročna škopilnica za škopljene sadnega drevja
11. 4 kom. vagonec — premičnik
12. 16 kom. kompresorski vrtlinski kladič.

Interesenti si vse predmete lahko ogledajo v skladnišču sekocije v Novem mestu vsak dan od 7. do 12. ure.

Plačilo: gotovina, bariran ček.

ŠE ENA NESREČA ZARADI NEPREVIDNOSTI

V pondeljek, 7. januarja v popoldanskih urah se je vracača od sorodnikov prebit domu 14-letna Valentina Bršlina.

Kakor večina delavcev iz tovarne NOVOTEKS in del prebivalcev Bršlina, je tudi delavca nameravala preiti železniško progro pri kurilnicu, nedeleč od cestnega prelaza.

Ko je delavca skočila iz železniške klančnice na progro ter došla na drugi tir, je privozil po istem tira premični vlak in deliklo podrl. Obležala je med tiri z močno poškodovano desno nogo. Poškodo so bile tako hude, da so morali delavca nogo amputirati.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, kajti obležela pod vozečim vlakom pomeni čestokrat tražen smrt.

Tako in podobne nepravilnosti so zahtevalo že več človeških življenj, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Opozorila uslužbencev LM in železniških uslužbencev, naletijo na večkratno ohranilo delavce življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Opozorila uslužbencev LM in železniških uslužbencev, naletijo na večkratno ohranilo delavce življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih, kjer je varno.

Lahko si mislimo, da je zgolj naključje ohranilo delavca življenje, klub temu pa mnogi prebivalci, tako na podeželju kakor v mestu, tega ne vzamejo dovolj resno. Nočejto upoštavati predpisov, da je prehod čez progov doljven le na določenih mestih

Pred volitvami vaških odborov SZDL

(Prenos s 1. strani)

Škodljivi »dopusti«

Delo v osnovnih organizacijah torej zanemarjam, kar se nam našteje. Nekako navadili smo se, da od spomlad do pozne jeseni naše politične organizacije ne delajo. V mestu pravimo, da imajo ljudje dopuste, v vasi pa, da so ljudje od zore do mraka na njivah. Dopoljanje takih »političnih počitnic« za 5 do 6 mesecev na leto nam samo škoduje. To se kaže predvsem v očpljivem dejstvu, da se stanje članstva v okraju v letu dni ni izboljšalo.

Ponovno smo razlagali, da naj iz vrst SZDL prihajajo potude za celoten napredok v gospodarstvu, krepiti lokalnih organov oblasti itd. Saj drži, da so mnoga društva, organizacije in kolektivi dosegli lepe uspehe in šli naprej; drži tudi, da stvari na mnogih področjih našega družbenega življenja teko in se uspešno razvijajo, vendar v okraju ni čutiti, da bi jim dajala pravo bitje prav Socialistična zveza. Se vedno lahko slišimo:

»Nimam nič od Socialistične zvez, kaj bom pa plačeval članarin!« Res, tam, kjer se osnovne organizacije ne sezajajo, kjer ne seznanijo ljudstva z dogajanjem doma in po svetu, kjer ne ugotavljajo, kako teko stvari v domačem kraju in občini, tam ljudje lahko pozabijo, da so člani Socialistične zvez in prihaja do njihove pasivizacije. Žal se že vedno dogaja, da npr. blagajniki po celo letu ne pobirajo članarine, v jesejni pa se ostalim organizacijam pridruži tudi blagajnik SZDL in je težko dobiti od člana, kar je dolžen. In še se dogaja, da o številu članstva »odloča« kar blagajnik, ki po svoji volji črta in briše člane, tako pač, kakor diha njegov preglede plačane ali neplačane članarine.

Do vseh teh in takih pojmov odbori SZDL ne bi smeli biti raynodusi. Plenar je zategadel opozoril na važen pomen tehnične službe v organizaciji, na evidenco, blagajnsko delo, zlasti pa na nepretrgano politično delo slesherne osnovne organizacije SZDL.

Naredili so nov most

V zadnjem letu se je v občini Metlika razvila široka komunalna dejavnost, največ po zaslugi sedanjih in bivših odbornikov. Tako sta prišla v Metliko na občino bivši član odbora (pred zdržitvijo z Gradacem) Plesec Jože iz Zeleznikov in predstavnik organizacij Bajuk Marko, da se pogovorita o gradnji novega mostu čez potok pod vasjo Zeleznik. Predčela sta občini prošlo za dobavo lesa, ostala dela pa bodo opravili vaščani sami. Prošlo je občinski ljudski odbor Metlika odobril. Dobili so

RDEČI KRIŽ NOVOMEŠČANOM!

V raznih oddaljenih in od vojne prizadetih vseh našega okraja so posamezne družine s številnimi otroci, ki niso zadostno preskrbljeni z obutvijo in obleko iz enega ali drugega razloga. Rdeči križ se je namenil pomagati takim otrokom, da bodo lahko nemoteno obiskovali šolo tudi pozimi. Zato se RK obrača na vse Novomeščane, ki imajo kako rabljeno, a vendar še uporabno obleko ali obutev in jo lahko štvrtejo v ta namen, da to odstopi RK. V prihodnjih dneh bodo posebejni zbiraci RK obiskali hiše in družine v Novem mestu in sprejemali predmete, ki jih lahko posamezniki ali družine dajo za pomoč navedenim. Da bi zbiranje potekači čim hitrej, prosi RK, da bi vse, kar kdo lahko dà, že prej pripravili.

Drago plačamo, zato zahtevamo ZDRAVA IN ČISTA ŽIVILA!

Pojem čistoča in higiene ter pravilnega odnosa do živil in potrošnika je na žalost v večini naših lokalov zelo problematično vprašanje. Zaradi neupoštevanja splošnih pravil čistoča je veliko obolenj, celo epidemije izbruhnejo; iz istega razloga, in malomarnega odnosa sploh, pa propade letno ogromno živil. Borba za čistočo in higienično ravnanje z živili je sestavni del prizadevanja za zdravje ljudi in čuvanje živilskih fondov. Danes namomo pogoste, da se lahko lotimo preganjanja, nečistoče in malomarnega odnosa do potrošnika in živilskih fondov vlasti v javnih lokalih, gostiščih, pekarjih, mesarijah, trgovinah in obrati živilske stroke.

Posebna komisija OLO, ustavljeni iz organov tržne, sanitarnih in veterinarskih inšpekcijskih, je lani pregledala po vsem okraju vrsto lokalov in usodelila zelo večno potrebovane nečistoče, slabega ravnanja z živili in neurejenih lokalov. O sta-

nju v posameznih lokalih je komisija napravila obširno poročilo za sejo okrajnega ljudskega odbora, v ved primernih pa je odgovorne osebe predlagala v kaznovanje ter sproti izdajala ukrepe za odpravo najbolj grobnih napak. Komisija pa je pri tem tudi ugotovljala, da se stanje nekaterih lokalov nizboljšalo, kljub povprečnemu opozorilu, kar kaže na skrajno malomaren odnos takih ljudi do potrošnika.

Nihče ne more trditi, da so usuge v naših gostiščih in drugih obrati poceni, pač pa nasprotno, precej drage so, saj marsikje gostiščar dobi pri litru vina komaj manj kot kmet, ki ga je pribel. Tudi v prodaji živil, zlasti domačega izvoda, so razlike med nakupno in prodajno ceno zelo velike, prav zaradi tega in korist čuvanja ljudskega zdravja in živil ima družba pravico zahtevati čista in zdravju neškodljiva živila. Kdor ne spoštuje najbolj osnovnih načel či-

stočne in higiene, zaslubi ne samo upravno kaznen, pač pa tudi javno ozigosanje. Navajamo nekaj primerov učinkovitev komisije za pregled lokalov v lancem letu.

V občini Crnomelj je bilo pregledano 13 gostiščnih, 10 trgovskih in dva mesarska obrata. V gostišču bivši Kolbenzen je komisija našla nečisto steklenino; staro obrabljeno posodo, v prostoru pred straniščem zaklano kokoš in še vrsto drugih nepravilnosti. Nečisto steklenino je našla tudi v gostišču Malič na Vinici, na štednilniku pa se je poleg hrane kuhalo tudi perilo in je lug skropil v lonc s hrano. Skrajno staro opremo, sledovi glodelcev, ukajanje v podu, nezaprta greznična, splošen nerед na nečistini, to so bili razlogi, da je lastnik dobil odločbo za odpravo teh nedostatkov, vendar je komisija tudi pri drugem pregledu našla še dokaj neurejenih stvari.

Tudi gostilna Ivan Gabrijel v Adleščih je bila pregledana

in omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne spada v lokal, prav tako tudi v gostilni Stanič v Podbočju. V gostilni Frančiška Rade je našla v vseh prostorih nered in nečistočo. Nepokrita posoda za pomije, greznična prepalojnje-

na, v omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne spada v lokal, prav tako tudi v gostilni Stanič v Podbočju. V gostilni Frančiška Rade je našla v vseh prostorih nered in nečistočo. Nepokrita posoda za pomije, greznična prepalojnje-

na, v omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne spada v lokal, prav tako tudi v gostilni Stanič v Podbočju. V gostilni Frančiška Rade je našla v vseh prostorih nered in nečistočo. Nepokrita posoda za pomije, greznična prepalojnje-

na, v omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne spada v lokal, prav tako tudi v gostilni Stanič v Podbočju. V gostilni Frančiška Rade je našla v vseh prostorih nered in nečistočo. Nepokrita posoda za pomije, greznična prepalojnje-

na, v omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne spada v lokal, prav tako tudi v gostilni Stanič v Podbočju. V gostilni Frančiška Rade je našla v vseh prostorih nered in nečistočo. Nepokrita posoda za pomije, greznična prepalojnje-

na, v omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne spada v lokal, prav tako tudi v gostilni Stanič v Podbočju. V gostilni Frančiška Rade je našla v vseh prostorih nered in nečistočo. Nepokrita posoda za pomije, greznična prepalojnje-

na, v omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne spada v lokal, prav tako tudi v gostilni Stanič v Podbočju. V gostilni Frančiška Rade je našla v vseh prostorih nered in nečistočo. Nepokrita posoda za pomije, greznična prepalojnje-

na, v omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne spada v lokal, prav tako tudi v gostilni Stanič v Podbočju. V gostilni Frančiška Rade je našla v vseh prostorih nered in nečistočo. Nepokrita posoda za pomije, greznična prepalojnje-

na, v omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne spada v lokal, prav tako tudi v gostilni Stanič v Podbočju. V gostilni Frančiška Rade je našla v vseh prostorih nered in nečistočo. Nepokrita posoda za pomije, greznična prepalojnje-

na, v omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne spada v lokal, prav tako tudi v gostilni Stanič v Podbočju. V gostilni Frančiška Rade je našla v vseh prostorih nered in nečistočo. Nepokrita posoda za pomije, greznična prepalojnje-

na, v omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne spada v lokal, prav tako tudi v gostilni Stanič v Podbočju. V gostilni Frančiška Rade je našla v vseh prostorih nered in nečistočo. Nepokrita posoda za pomije, greznična prepalojnje-

na, v omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne spada v lokal, prav tako tudi v gostilni Stanič v Podbočju. V gostilni Frančiška Rade je našla v vseh prostorih nered in nečistočo. Nepokrita posoda za pomije, greznična prepalojnje-

na, v omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne spada v lokal, prav tako tudi v gostilni Stanič v Podbočju. V gostilni Frančiška Rade je našla v vseh prostorih nered in nečistočo. Nepokrita posoda za pomije, greznična prepalojnje-

na, v omari ostanki hrane in pod, v kuhinji gostilne Muster na Prekopu je našla med drugim pet parov čevljev, razno obliko in podobno navlako. Sploh so lokal i način zelo slabo vzdrževani. Splošen nered je razne stvari med živili in shrambi je našla komisija tudi v gostilni Colarič v Podbočju.

V občini Kostanjevica je komisija pregledala 12 gostiščnih, 5 trgovskih in en pekarski obrat. Bile vinarske zadruge Kostanjevica nima pravilne točilne mize. V gostiščih prostorjih Vida Kerin je našla v kuhinji razno navlako, ki ne sp

Dolenjci so gadje

Jože Dular:

Dolenjci so gadje! Kaj ne bi bili, ko pa imajo Gadovo peč, kjer cviček izvira. Pa tudi brez nje bi bili že zmerom to, kar so! Kaj pa Belinje, Razkrizje in Brezovica, Skorec, Piroški vrh, Gradišček in Banovec, Dol, Boče, Stari grad in še celo vrsta svetokriških goric? In oba Vinja vrha, Trška gora, Grčevje, Nova gora, Straski hrib, Ljuben, vsa obkrška dolina, Liseč in Smaver nad Dobrničem in še, Saj ne bi prisel do konca, če bi tudi hotel. Vsaka strmina, ki je obrnjena v podan in večer, se ponaša s trio. Vse vrste so tod posejane: črnina v belina, lipina v volčinu, želodina, podpivec in tifina, šmarica, amerikan, portugalka, kraljevina, zelenika, pinjela, in kdo ve še katera. Kdo bi našteval? Vse »vinske rožice«, katerih plodovi v jeseni napolnijo skrivno, so zbrane na teh čudovitih hribčih.

V vinu je poszaba. Vse skrbi in težave so potisnjene v kot. Mar se vam zdi potlej kaj čudnega, če pojo po zidanicah in hramnih pozno v noč.

»Ta glazek je že prazen, ne gremo še narazen...«

V vinu pa je tudi resnica. Kdo bi si torej upal trdit, da tele zgodbe niso resnične? Vinški duhovi so jih priklicali,

O modrasu, ki ga je bil včeraj ubil Rakarjev fant na poti dolj pod vinogradom, je tekla beseda. Pa se je zadaj zvrnil star Matevžek, ki je ves droben in neznaten sedel na klopi ob sogu. Dolgo vrsto požirkov je potegnil iz buče, potlej pa zini samozavestno, skoraj oblastno:

»Kaj, takle modras! Je sploh vredno stegniti jezik zavoljo take gliste? Klopotaca, to ti je žival, malo večja ko tisti modrask. Posebno če je takta, kot sem jo jaz v Ameriki potolok.«

»Klopotaco?« se je začudil Matič.

»Klopotaco! je oni pritrdir, »Prav natanko se spominjam, kot bi se vse skupaj danes godilo. Takole je bilo. Pet Kranjev je mahalo po poti skozi amerikansko hoto. Plenkacé smo imeli na ramah in sonce je grelo, kot bi sam vrag kuril. Kar zaslišimo nekje za nam: klop-klop-klop-klop. Nekaj časa mizi, potlej pa spet: klop-klop-klop. Nam lasje pokonci in kateno so nam je postajalo pri srcu. Samo rajnki Trpinc, ki je bil tisti pot že drugič v Ameriki, je stisnil plenkacé na rekel: »Fantje, toliko bo pa klopotaca. Kar dajmo jo! V grmovje se poskrpite pa s plenkacami, pojnej, ko bo mino prilezel!« — Rečeno, storjeno. Kaj ti ni ta huder Trpinc uganil! Komaj sem skočil za drevo, že je zasičalo pred menoj. Stisnil sem plenkacé, pomeril im mahni po klopotaci, da ji je odlela glava kot trska od debla.«

»Pa na prvi mah?« se je skoraj resno začudil Matič.

»Na prvi! Deset metrov je bila klopotaca dolga, iebela pa ko tistale brenta za vrati.«

»Stric, take klopotace pa sploh ni na svetu. Deset metrov dolge pa še celo nel!« se je zasmajala Francska.

»Je pa tvoj jezik zato daljši!« Je bil Matevžek skoraj užaljen, »Kaj ti veš, sirot! Ko se boš živo amerikansko klopotaco pomerila, kot sem se jaz, boš pa že videla, če je tako dolga ali ni!«

Nato je spet potegnil bučo k sebi in jo nastavil na usta. Nihče mu ni nič več rekel. Samo čudil: smo se mu. Desetmetrska klopotaca je nazadnje le nekaj več kot ubogi modrašek spodaj na poti.

Stari Boštjan je udaril po mizi, da so majolike in kozarci kar poskočili.

»He, še sem junak, da bi pet fantov prematil po snope, če bi se spravili nadme. Se sem junak, vam pravim, pa čeprav ne tak, ko tistikrat, ko sem bil še mlad in sem tri sto ljudem na barki življene rešil!«

prvo skušnjo čez morje. Pa so jo oni ženirji, ki so imeli opravka z njo, napak sestavili, da smo se na vseh morskih ovinkih zadevali. Neko je malo manjkalo, da se ni vsa barka razletela. Vsa krmila in tiste karte, na katerih so morske ceste zaznamovane, niso niti pomagale. Ko pa je kapitan zvezel, da sem jaz na njegovu barki in da znam tudi plenkacé vihteti, me je precej k sebi poklical in mi prav ponizno rekel: »Lej no, Boštjan, ko si nam ti o tesanju barke razložil, bom pa še sam povedal, kako sem tudi jaz neki drugi pot prav tako pomorsku soldaškemu kapitanu barko rešil,« je rekel Tonc.

»No, vidiš ga, še enega junaka imamo!« je spet otrresnila Katra. »Ce sem jo, sem jo!« se Tone ni dal ugnati. »V Trst smo jo takrat privozili, pa se nas je izložilo iz barke vseh sto dvajset mož s kapitanom in oficirji vred. Privezali smo barko večno na tisti kamnit steber na bregu in odšli pit v taberno. Pijemo uro, pijemo dve, tri... Zunaj je medtem nastala v zraku sapa, iz sape veter, iz vetrna

Takole je rekel im zvrnil kozarec črnine. *

»Lej no, Boštjan, ko si nam ti o tesanju barke razložil, bom pa še sam povedal, kako sem tudi jaz neki drugi pot prav tako pomorsku soldaškemu kapitanu barko rešil,« je rekel Tonc.

»No, vidiš ga, še enega junaka imamo!« je spet otrresnila Katra. »Ce sem jo, sem jo!« se Tone ni dal ugnati. »V Trst smo jo takrat privozili, pa se nas je izložilo iz barke vseh sto dvajset mož s kapitanom in oficirji vred. Privezali smo barko večno na tisti kamnit steber na bregu in odšli pit v taberno. Pijemo uro, pijemo dve, tri... Zunaj je medtem nastala v zraku sapa, iz sape veter, iz vetrna

upravnih odborov. V bodočem delu bo treba mladinske organizacije po vseh še bolj pozivati in jim dati pravilno ideološko smernic.

Sekretar je pohvalil delo mladine pri izgradnji športnega stadiona in pripravah za razne kulturne prireditve.

Delegati so v razpravi dali več predlogov za ureditev mladinskega prostora, ki bi moral biti mladini na razpolago za kulturno izživljanje. Mladinska organizacija bi morala posvetiti posebno pažnjo zlasti po vseh.

Nadalje je predsednik govoril o pripravah mladine za sodelovanje v raznih organizacijah: delavskih svetih, upravnih odborov, Zvezki komunistov, SZDL, o ideološki izgradnji mladincev, čemur bi morali posvetiti posebno pažnjo zlasti po vseh.

Poziveti bi bilo treba tudi delo mladih proizvajalcev in kmetijev, zlasti pri zadnjih, kjer so se letos pokazali že prav lepi uspehi. Kmetijske šcole so imele lani že večji odziv, kar se bo močno odražalo v našem kmetijstvu.

Pri delu mladinskih aktivov je bilo lani precej uspeha. Več kot 80 mladincov je že članov delavskih svetov in

Zadnjo članarino 320 din prejmete zbirko 5 knjig, za 500 din pa celo 7 knjig. Pohitite v vpisnino v člansko Prešernove družbe

Knjige bomo takoj avgnili v Metliški občini je bilo po vojni ustanovljenih okrog 10 ljudskih knjižnic. Nekateri med njimi so že enostavno izginile; nihče ni kaj dosti skrbel za zanje, knjige so se raztrgale in porazgubile. Ostalo je še okrog osem knjižnic, med katerimi je največja v Metliki. V večini izmed njih so knjige prebrane in ne morejo pritegniti več bralcev. V današnjih razmerah, ko so občini večiniti finančnih stiskah, je nemogoče redno oskrbavati vseh teh knjižnic z novitetami. Zato je prišlo nekaterim tovarišem na misel, da bi formirali eno samo veliko potovalno knjižnico, ki bi jo razdelili na osem delov in vsakega izmed njih postali v en kraj, po enem letu pa bi se vsi deli knjižnice, dopolnjeni z novitetami, izmenjali takoj, da bi v osmih letih prišla v vsak večji kraj v očini po delih celotna potovalna knjižnica, ki bi bila vedno začlenjena v vsemi novimi izdajami. Za to knjižnico bo treba torek mnogo manj sredstev, kot prej za osem knjižnic. Poleg tega pa bo vse večje kraje v občini v osemih letih prišlo najmanj 900 različnih knjig, izbrala bo večja in ljudje bodo raje posegali po knjigah kot doslej.

Od zamisli do njene ustvaritve je le korak. Bili smo

Zimski pozdrav iz Kostanjevice na Krki

(Prenos s 3. strani) in shrambo ter primerno opremo so tudi gostilna Durjavča v Skocjanu ne more pohvaliti, dočim je gostilna Marinčič za podeželske razmere kar primerno čista. Manjše pomanjkljivosti je našla komisija tudi v nekaterih drugih lokalih, za gostilno Janževič v Sentjerneju pa je predlagala, da se zaradi neprimernih prostorov zapre.

V občini Trebnje je bilo pregledanih 8 gostinskih in 6 trgovskih lokalov. Največ nepravilnosti je našla v lokalni gostilni Operarva, ki je prišla na uredništvo in zahteva popravke, če da pravljec ni našla komisiji nobene nesnese. Ce ne popravimo, bo tožila je rečla in pri tem se poudarila, »da se bo pravdala do zadnje kratev,« ce ne preklicamo napisane trditev. Res smo kmalu nato dobili opomin advokata, vendar tudi na njezino zahtevo tega nismo mogli preklicati.

Ze pred izdajo obrtnega dovoljenja 22. januarja 1953 je komisija postavila rok, do ka-

terega mora gostilničarka Ivanka Operar urediti nekateri pritlikine. Rok je bil postavljen za 1. junij 1953. Pri pregledu 2. februarja 1956 je komisija ugotovila, da gostilničarka v treh letih ni zadostila tež zahtevi. Poleg tega je našla v lokalu še veliko drugih nedostatkov. Pod točilno mizo razne predmete, ki tja ne spadajo, neumito steklenino, zapravljeno omaro, obtolčeno in nečisto emajlirano posodo, rjave čajne žličke, strohnel pod, umazano posodo, pokvarjeno mezzo, ostanke živil, nad štedilnikom in se vrsto drugih pomanjkljivosti. V gostilni Globokab je sam lokal še primeren, kot v večini primerov, pa je tudi tu bila gostilničarska kuhinja začlenjena z vsem, kar sploh ne spada v kuhinjo, zlasti ne med živila.

Prije, da je odločbo, da vse pomanjkljivosti glede čistočo odpravi takoj, vendar je komisija 18. 9. 1956 ponovno ugotovila, da ni zadostila zahtevam, niti tistim iz prejšnjih let. Zato je sanitarni inšpektor izdal odločbo o prepovedi uporabe obratnih prostorov, dokler se ne odpravijo vse pomanjkljivosti. Sele po tem ukrepu je Ivanka Operar zadostila zahtevam.

Tudi v gostilni Rogelj v Trebnjem je komisija pri obe pregleđih našla nečisto steklenino. Razna navlaka in Krama

predlagala pa je na vsem lepem odtrgal našo barko od brega in jo odneslo ven na morje. Pijemo četrto uro, pijemo peto, potlej pa se le spravimo iz taberne. Gremo na breg in mislite si, kako smo zijali, ko ni bilo naše barke nikjer. Pa tam daleč na odprttem morju se je kot majhen klobuk zibala naša barka. — Kapitanu je šlo malo za nohte, ker je takole na lepem, potlej pa je Boštjanova žena, ki ji je že sedmi križ težil rame, pošteno razjezila.

»Le zakaj dedci na tujem počnjate tako junastva, doma pa ne! Samo lažete se!«

»Tri sto ljudem? Se ti od vina

nas ni na nobenem ovinku več vrag jemal.«

Takrat se je Boštjanova žena, ki ji je že sedmi križ težil rame, pošteno razjezila.

»Le zakaj dedci na tujem počnjate tako junastva, doma pa ne!

Samo lažete se!«

»Tri sto ljudem? Se ti od vina

nas ni na nobenem ovinku več vrag jemal.«

Takrat se je Boštjanova žena, ki ji je že sedmi križ težil rame, pošteno razjezila.

»Le zakaj dedci na tujem počnjate tako junastva, doma pa ne!

Samo lažete se!«

»Tri sto ljudem? Se ti od vina

nas ni na nobenem ovinku več vrag jemal.«

Takrat se je Boštjanova žena, ki ji je že sedmi križ težil rame, pošteno razjezila.

»Le zakaj dedci na tujem počnjate tako junastva, doma pa ne!

Samo lažete se!«

»Tri sto ljudem? Se ti od vina

nas ni na nobenem ovinku več vrag jemal.«

Takrat se je Boštjanova žena, ki ji je že sedmi križ težil rame, pošteno razjezila.

»Le zakaj dedci na tujem počnjate tako junastva, doma pa ne!

Samo lažete se!«

»Tri sto ljudem? Se ti od vina

nas ni na nobenem ovinku več vrag jemal.«

Takrat se je Boštjanova žena, ki ji je že sedmi križ težil rame, pošteno razjezila.

»Le zakaj dedci na tujem počnjate tako junastva, doma pa ne!

Samo lažete se!«

»Tri sto ljudem? Se ti od vina

nas ni na nobenem ovinku več vrag jemal.«

Takrat se je Boštjanova žena, ki ji je že sedmi križ težil rame, pošteno razjezila.

»Le zakaj dedci na tujem počnjate tako junastva, doma pa ne!

Samo lažete se!«

»Tri sto ljudem? Se ti od vina

nas ni na nobenem ovinku več vrag jemal.«

Takrat se je Boštjanova žena, ki ji je že sedmi križ težil rame, pošteno razjezila.

»Le zakaj dedci na tujem počnjate tako junastva, doma pa ne!

Samo lažete se!«

»Tri sto ljudem? Se ti od vina

nas ni na nobenem ovinku več vrag jemal.«

Takrat se je Boštjanova žena, ki ji je že sedmi križ težil rame, pošteno razjezila.

»Le zakaj dedci na tujem počnjate tako junastva, doma pa ne!

Samo lažete se!«

»Tri sto ljudem? Se ti od vina

nas ni na nobenem ovinku več vrag jemal.«

Takrat se je Boštjanova žena, ki ji je že sedmi križ težil rame, pošteno razjezila.

Ali je kmečkemu človeku živiljenjsko zavarovanje potrebno?

Naš kmečki človek je dober in skrben gospodar. Ne misli samo na danes, misli tudi na jutri, na prihodnost! Previden je! Ve, da ima ogen, toča, voda, nesreča pri živini in podobno lahko nedanoma občutno zmanjša ali pa sploh uniči premoženje oziroma vire njegovih dohodkov. Zato ite varno kríte za škodo, ki mu jo na premoženju lahko napravijo in uničoči elementi. Nadej ga v zavarovanju. Tako je ravnal njegov oče, morda tudi starci oče. Premožensko zavarovanje ima pri nas že svojo tradicijo. Danes skoraj se vse slovenske kmečke hiše brez požarnega zavarovanja, pa tudi ostala »kmečka« zavarovanja si vedno bolj utirajo pot med naše ljudi.

Zavarovalnina — reden izdatek dobrega gospodarja

Napreden kmetovalec je premoženje že ustvrlil med svoje redne izdaje. Odločil se je za razmeromo nizek, toda predviden izdatek — za premožno, ker noče, da bi ga veliki izredni izdatki ob škodi presenetili in uničili. V nesreči ne bi bili odvisni od mladine ali pospreme, noče si nakopati na glavo dolgove ali predlagati svoje stvari, da bi kril nastalo škodo. Zato si že danes zagotoviti pravico do odškodnine s primerom in zadostnim zavarovanjem! Tako manjše glede v bodočnosti. V njegovi podjetnosti ga več ne zadržuje strah pred negotovo usošči!

Toda ne le poslopja, orodje, prideki, živilje — tudi živiljenje in delovna sila so nese premoženje, in se kaže dragoceno premoženje! Smrt in nezgoda neusmijeno uničuje v zmanjšujoča to naše premoženje. Posledice so večkrat se bolj usodne kot pri elementarnih nesrečah — smrt mladega gospodarja, odpade delovna sila, treba je izplačati dobit, potrebuje se sredstva za solatne...

Tudi na to že misli naš napreden kmečki človek! Ni samo dober gospodar, ampak tudi dober mož in skrben oče! Misli na ženo, na otroke in tudi naše! Ko misli, kdo bo varno poskrbel za svojo družino in vše potrebe družinstva, se zoperi zateče k zavarovanju, k živiljenščaku in nezgodnemu zavarovanju.

Pravijo, da je osebno zavarovanje tudi merilo za stopnjo kulturnosti in socialnega čuta posameznega naroda, Torej?

Z zavarovanjem poskrbimo tudi za družino

S primerom in zadostnim živiljenjskim zavarovanjem si sedaj

Društvo prijateljev mladine Novo mesto

ZAHVALA

Vsem podjetjem, ustanovam in posameznikom, ki so prispevali

za obdaritev cibinov in plonjev, ali so kakor kolik sodelovali pri prireditvah ob Novoletju, iskrena hvala!

Lovska družina je pri Repub-

Vile ali coprnice?

Na Gornjih Kamencach so se konec decembra pojavile vile ali coprnice. 25. decembra so bile pridno na delu. Prinale so smeti in razne odpadke, ki so jih pometle po stanovanjih, stresale so jih pa pred svinjake in na tuja svinska gnojšča. Med smetmi so bili tudi takile vitez:

... Me vile smo meglice, me bele smo predice, me gozd in tratico v prebelo skrijemo

— ar

Novo mesto

Na Gornjih Kamencach so se

kopreno... Dolino, goro, hrib in plan zavijemo v bei pajolan, ko lahne predemo tančice, me bele sestrice megle...

Morda so si ženske, ki to delajo, besede kje prepisale, žalostno pa je, da dandanes še verjamajo ljudje ponekad v vrati in s takimi neumornimi begajo nerazgledane, zastale ženice, na drugi strani pa pouzročajo v vasi posmeh.

Načrt Jim je spodelel

Med posamezniki, ki jih je zamikala neznana tujina in so hoteli brez potnih listov preko drž meje, so bili tudi posestnik Alojz Vidrih iz Stražberg in brata Viljem in Rudi Stimpfeli iz Zalovč. Napravili so podrobni načrt, kako jo bodo mahnili preko meje; sestra Alojzija Vidriha in Viljema Stimpflija vsega v službi v Vrbi pri Lescah, in jih je baje nagovarjala na to dejanje, jim je priskrbela tudi vodnik do meje. Vodniku so za to uslužno plačali 10.500 din in dalj še harmoniko.

Načrt jim navzite pripravili v letu 1958, pred tekmovalci

... Me vile smo meglice, me bele smo predice, me gozd in tratico v prebelo skrijemo

— ar

Novo mesto

Na Gornjih Kamencach so se

kopreno... Dolino, goro, hrib in plan zavijemo v bei pajolan, ko lahne predemo tančice, me bele sestrice megle...

Morda so si ženske, ki to delajo, besede kje prepisale, žalostno pa je, da dandanes še verjamajo ljudje ponekad v vrati in s takimi neumornimi begajo nerazgledane, zastale ženice, na drugi strani pa pouzročajo v vasi posmeh.

Načrt Jim je spodelel

Med posamezniki, ki jih je zamikala neznana tujina in so hoteli brez potnih listov preko drž meje, so bili tudi posestnik Alojz Vidrih iz Stražberg in brata Viljem in Rudi Stimpfeli iz Zalovč. Napravili so podrobni načrt, kako jo bodo mahnili preko meje; sestra Alojzija Vidriha in Viljema Stimpflija vsega v službi v Vrbi pri Lescah, in jih je baje nagovarjala na to dejanje, jim je priskrbela tudi vodnik do meje. Vodniku so za to uslužno plačali 10.500 din in dalj še harmoniko.

Načrt jim navzite pripravili v letu 1958, pred tekmovalci

... Me vile smo meglice, me bele smo predice, me gozd in tratico v prebelo skrijemo

— ar

Novo mesto

Na Gornjih Kamencach so se

kopreno... Dolino, goro, hrib in plan zavijemo v bei pajolan, ko lahne predemo tančice, me bele sestrice megle...

Morda so si ženske, ki to delajo, besede kje prepisale, žalostno pa je, da dandanes še verjamajo ljudje ponekad v vrati in s takimi neumornimi begajo nerazgledane, zastale ženice, na drugi strani pa pouzročajo v vasi posmeh.

Načrt Jim je spodelel

Med posamezniki, ki jih je zamikala neznana tujina in so hoteli brez potnih listov preko drž meje, so bili tudi posestnik Alojz Vidrih iz Stražberg in brata Viljem in Rudi Stimpfeli iz Zalovč. Napravili so podrobni načrt, kako jo bodo mahnili preko meje; sestra Alojzija Vidriha in Viljema Stimpflija vsega v službi v Vrbi pri Lescah, in jih je baje nagovarjala na to dejanje, jim je priskrbela tudi vodnik do meje. Vodniku so za to uslužno plačali 10.500 din in dalj še harmoniko.

Načrt jim navzite pripravili v letu 1958, pred tekmovalci

... Me vile smo meglice, me bele smo predice, me gozd in tratico v prebelo skrijemo

— ar

Novo mesto

Na Gornjih Kamencach so se

kopreno... Dolino, goro, hrib in plan zavijemo v bei pajolan, ko lahne predemo tančice, me bele sestrice megle...

Morda so si ženske, ki to delajo, besede kje prepisale, žalostno pa je, da dandanes še verjamajo ljudje ponekad v vrati in s takimi neumornimi begajo nerazgledane, zastale ženice, na drugi strani pa pouzročajo v vasi posmeh.

Načrt Jim je spodelel

Med posamezniki, ki jih je zamikala neznana tujina in so hoteli brez potnih listov preko drž meje, so bili tudi posestnik Alojz Vidrih iz Stražberg in brata Viljem in Rudi Stimpfeli iz Zalovč. Napravili so podrobni načrt, kako jo bodo mahnili preko meje; sestra Alojzija Vidriha in Viljema Stimpflija vsega v službi v Vrbi pri Lescah, in jih je baje nagovarjala na to dejanje, jim je priskrbela tudi vodnik do meje. Vodniku so za to uslužno plačali 10.500 din in dalj še harmoniko.

Načrt jim navzite pripravili v letu 1958, pred tekmovalci

... Me vile smo meglice, me bele smo predice, me gozd in tratico v prebelo skrijemo

— ar

Novo mesto

Na Gornjih Kamencach so se

kopreno... Dolino, goro, hrib in plan zavijemo v bei pajolan, ko lahne predemo tančice, me bele sestrice megle...

Morda so si ženske, ki to delajo, besede kje prepisale, žalostno pa je, da dandanes še verjamajo ljudje ponekad v vrati in s takimi neumornimi begajo nerazgledane, zastale ženice, na drugi strani pa pouzročajo v vasi posmeh.

Načrt Jim je spodelel

Med posamezniki, ki jih je zamikala neznana tujina in so hoteli brez potnih listov preko drž meje, so bili tudi posestnik Alojz Vidrih iz Stražberg in brata Viljem in Rudi Stimpfeli iz Zalovč. Napravili so podrobni načrt, kako jo bodo mahnili preko meje; sestra Alojzija Vidriha in Viljema Stimpflija vsega v službi v Vrbi pri Lescah, in jih je baje nagovarjala na to dejanje, jim je priskrbela tudi vodnik do meje. Vodniku so za to uslužno plačali 10.500 din in dalj še harmoniko.

Načrt jim navzite pripravili v letu 1958, pred tekmovalci

... Me vile smo meglice, me bele smo predice, me gozd in tratico v prebelo skrijemo

— ar

Novo mesto

Na Gornjih Kamencach so se

kopreno... Dolino, goro, hrib in plan zavijemo v bei pajolan, ko lahne predemo tančice, me bele sestrice megle...

Morda so si ženske, ki to delajo, besede kje prepisale, žalostno pa je, da dandanes še verjamajo ljudje ponekad v vrati in s takimi neumornimi begajo nerazgledane, zastale ženice, na drugi strani pa pouzročajo v vasi posmeh.

Načrt Jim je spodelel

Med posamezniki, ki jih je zamikala neznana tujina in so hoteli brez potnih listov preko drž meje, so bili tudi posestnik Alojz Vidrih iz Stražberg in brata Viljem in Rudi Stimpfeli iz Zalovč. Napravili so podrobni načrt, kako jo bodo mahnili preko meje; sestra Alojzija Vidriha in Viljema Stimpflija vsega v službi v Vrbi pri Lescah, in jih je baje nagovarjala na to dejanje, jim je priskrbela tudi vodnik do meje. Vodniku so za to uslužno plačali 10.500 din in dalj še harmoniko.

Načrt jim navzite pripravili v letu 1958, pred tekmovalci

... Me vile smo meglice, me bele smo predice, me gozd in tratico v prebelo skrijemo

— ar

Novo mesto

Na Gornjih Kamencach so se

kopreno... Dolino, goro, hrib in plan zavijemo v bei pajolan, ko lahne predemo tančice, me bele sestrice megle...

Morda so si ženske, ki to delajo, besede kje prepisale, žalostno pa je, da dandanes še verjamajo ljudje ponekad v vrati in s takimi neumornimi begajo nerazgledane, zastale ženice, na drugi strani pa pouzročajo v vasi posmeh.

Načrt Jim je spodelel

Med posamezniki, ki jih je zamikala neznana tujina in so hoteli brez potnih listov preko drž meje, so bili tudi posestnik Alojz Vidrih iz Stražberg in brata Viljem in Rudi Stimpfeli iz Zalovč. Napravili so podrobni načrt, kako jo bodo mahnili preko meje; sestra Alojzija Vidriha in Viljema Stimpflija vsega v službi v Vrbi pri Lescah, in jih je baje nagovarjala na to dejanje, jim je priskrbela tudi vodnik do meje. Vodniku so za to uslužno plačali 10.500 din in dalj še harmoniko.

Načrt jim navzite pripravili v letu 1958, pred tekmovalci

... Me vile smo meglice, me bele smo predice, me gozd in tratico v prebelo skrijemo

— ar

Novo mesto

Na Gornjih Kamencach so se

kopreno... Dolino, goro, hrib in plan zavijemo v bei pajolan, ko lahne predemo tančice, me bele sestrice megle...

Morda so si ženske, ki to delajo, besede kje prepisale, žalostno pa je, da dandanes še verjamajo ljudje ponekad v vrati in s takimi neumornimi begajo nerazgledane, zastale ženice, na drugi strani pa pouzročajo v vasi posmeh.

Načrt Jim je spodelel

Med posamezniki, ki jih je zamikala neznana tujina in so hoteli brez potnih listov preko drž meje, so bili tudi posestnik Alojz Vidrih iz Stražberg in brata Viljem in Rudi Stimpfeli iz Zalovč. Napravili so podrobni načrt, kako jo bodo mahnili preko meje; sestra Alojzija Vidriha in Viljema Stimpflija vsega v službi v Vrbi pri Lescah, in jih je baje nagovarjala na to dejanje, jim je priskrbela tudi vodnik do meje. Vodniku so za to uslužno plačali 10.500 din in dalj še harmoniko.

Načrt jim navzite pripravili v letu 1958, pred tekmovalci

... Me vile smo meglice, me bele smo predice, me gozd in tratico v prebelo skrijemo

— ar

Novo mesto

Na Gornjih Kamencach so se

kopreno... Dolino, goro, hrib in plan zavijemo v bei pajolan, ko lahne predemo tančice, me bele sestrice megle...

Morda so si ženske, ki to delajo, besede kje prepisale, žalostno pa je, da dandanes še verjamajo ljudje ponekad v vrati in s takimi neumornimi begajo nerazgledane, zastale ženice, na drugi strani pa pouzročajo v vasi posmeh.

Načrt Jim je spodelel

Med posamezniki, ki jih je zamikala neznana tujina in so hoteli brez potnih listov preko drž meje, so bili tudi posestnik Alojz Vidri

Videl sem eksplozijo vodikove bombe

Ameriški časopis »The American Weekly« je nedavno objavljal zanimiv članek W. Laurence, novinarja, ki je prisotoval eksploziji vodikove bombe. Kaj je videl in povedel naj v skrajšani obliki posredujemo tudi našim brašcem.

500 SONC

Uro pred sončnim vzhodom, v ponedeljek 21. maja 1956, sem stal na poveljniški ladji morarice ZDA »Mount McKinley« in opazoval poskusno eksplozijo prve ameriške vodikove bombe, vrženo iz letala. Letalo je bombo odvrglo na višini kakih 16 kilometrov, eksplodirala pa je na višini 3 kilometrov.

Ko sem stal in opazoval niz pojavorov, spričo katerih mi je zastajal dih, se mi je zdelo, da je vse v nekaknem rahlem gibjanju, kakor da doživljam nočno moro sredi belega dne. Skozi posebne, izredno temne nočne očnice sem videl, kako se nad črnomodro Širavo Tihega morja dviguje super sonce s slepino, zelenkasto belo svetlobo. Ocenil sem, da je bilo to čudno sonce, za trenutek tako svetlo, kakor bi bilo 500 oplenanskih sonc.

ZARJA NOVE DOBE

Opazoval sem velikansko ognjenzo, ki se je v nekaj sekundah razširila do premera kakih 5 kilometrov, kar je 15 krat več, kakor premer ognjenze žoga atomskih bomb, ki je porušila Hirošimo in Nagasaki (1945).

Uro potem, ko je ognjenzo izginila, sem opazoval velik več barvni oblak, ki se je rodil v orjaškem ognjenem stebru. Dvigal se je in širil, dokler kipec goba na njegovem vrhu ni dosegla višine 40 kilometrov in pokrila del neba, v daljnini 160 kilometrov.

Ker sem bil videl, kaj sta mnogo manjša ognjenza žoga in gobasti oblak prizadejala Nagasakiju, sem prepred pomisli, kaj bi ta ognjenza žoga in goba prizadejali katerem kol svetovnem velemestu. Toda ko sem opazoval dalje, me je prevezla druga, tolažilna misel.

Zazdedo se mi je, da je ta strahotni oblak pravzaprav zategniti »dežnik«, ki bo vedno zavaroval slovenstvo pred grožnjo uničenja. To super sonce, ki se je dvignilo nad Tihim morjem, je resnično simbol zarje nove dobe, v kateri je siherni večja vojna postala nemogča. Nohen napadalec poslej — sem si mislil — se ne bo upal začeti vojne, ker je gotovo, da bi povzročil popolno in nagnjo uničenje tudi samega sebe. Prepričan sem, da bo zgodovina zapisala, da je tretja svetovna vojna bila doblejena na področju preizkušanja atomskih bomb. Da to niso

samo prazne želje, nam pričajo nekatera dejstva. Oglejmo vsem zginil tihomorski otok Elugelab, na katerega so bombe vrgli. Take rušilne moći do takrat se ni imel noben eksploziv. Popolnoma je uničila vse v premeru 5 km, težko poškodovala vse v premeru 11 km, lažje učinko pa povzročila do 16 km daleč od središča eksplozije. Spajanje 50 kg deviške in povečujejo svojo velikost in povečujejo svojo moč. Prav gotovo se noben narod ne bo upal tvegati vojno z vodikovo bombo.

MEGATONSKO STOLETJE

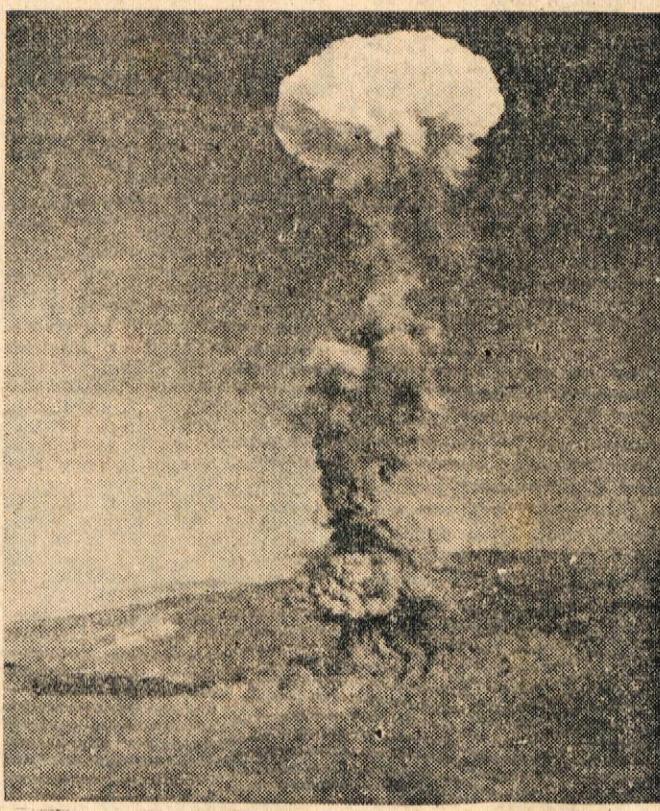
Julija 1945 sem viden preizkušnjo atomске bombe v puščavi Nove Mehike, tri tedne kasneje sem opazoval, kako je isti model bombe spremeni Nagasaki v atomski oblak, ki se je dvignil 20 kilometrov višoko. Ta bomba je imela rušilne moći za 20.000 ton eksploziva TNT (trinitrotoluol), to je moč, ki lahko zruši 2000 desettonskih blokov in so jo označili kot 20 kilotonov.

Danes pa govorimo o megatonih. En megaton je milijon ton eksploziva TNT. Prva atomská bomba nití za vžigalnik sodobne multimegatoniske bombe ni več primerna. Da so sprožili eksplozijo vodikove bombe, ki sem jo opazoval lani maj, so uporabili atomsko bombo z učinkom pol milijona na ton eksploziva TNT. Z uspešno preizkušnjo prve multimegatoniske bombe smo stopili v megalotonsko dobo, ko lahko eno samo letalo, ki nosi samo eno bombo takšo velikost, kakor sem jo viden eksplodirati, vrži na cilj takške eksplozivne moči, da so petkrat več kot celotni eksplozivi, ki so jih zmetali v Drugi svetovni vojni.

Kaj bi naredila desetmegatonika bomba, vržena na neko mesto? Predstavilo v tem nam dajo uradni podatki Komisije za atomsko energijo, osnovani na rezultatih poskusa v novembri 1952. Tista bomba je imela eksplozivne moči samo pet

ki je enaka 10 milijonom ton TNT.

In prav takrat, ko sem opazoval strahotno silo, ki ruši mirno tihomorsko nebo, sem začel verovati, da je človeški rod rešen grožnje jedrske vojne. Kajti ta orozja za rušenje sveta stalno manjšajo svojo velikost in povečujejo svojo moč. Prav gotovo se noben narod ne bo upal tvegati vojno z vodikovo bombo.

Automa bomba po eksploziji — rezultat eksplozije atomske bombe

Tokrat 645 rešitev

V soboto 12. I. 1957 popoldne je komisija naročnikov, v kateri sta bila tov. Lado Ostrnič (Novo mesto, Koščialova 1) in Nuša Šmid (Novo mesto, Cesta Hercegov 9) poleg tovariši iz uprave lista, izbrala izmed 645 poslanih rešitev novoletnje nadgradne križanke 15 izžrebancev. Ostevilčene rešitve je žreba Jožica Umetičeva; žreb je nagradil razdelit takole:

3.000 din dobi Anton Bučar, Otocen ob Krki 44; 2.000 din dobi Vera Morel, Beograd, Kneza Miloša 53/I; 1.000 din dobi Matjaž Gabron, Ljubljana, Rožna dolina, cesta X/2.

12 knjižnih nagrad (I. Pirkovič, Po sledovih rimske volkujce; J. Edgar, Kartuzija Pleterje in partizani, W. Saroyan, Cleveska komedija, Svet humorja in satire) so dobili: Emil Bajc, Slovenska vas 62, p. Novo mesto; Janez Picek, Ribnica 54; Breda Korun, Ljubljana, Tržaška 69; Ivan Adamčič, Ortnek 4, okraj Kočevoje; Lojze Žabkar, Črnomelj, Mirana Jarca 5; Danica Bajer, Žabja vas 17, p. Novo mesto; Viktor Pirnat, grad Tivoli, Ljubljana; Frančka Zakraješ, Kočevje, Podgorska 12; Hosta Anica, Dol. Stara vas 22, p. Sentjernej; Branko Vrbinc, Godna vas 43, p. Šmihel; Franjo Cop, Doblička gora 8, p. Crnomelj, in Miro Pavliha, Dijaški dom Crnomelj.

Rešitve v naslednjem križanku:

Vodoravno: 1. Skodelica, 9. Jezumalem, 17. Kobarič, 19. Voda, 21. Imejevanj, 22. Os, 23. mag, 24. pesketi, 25. ih, 27. iz, 29. razroževati, 33. Eden, 36. Šop, 37. ali, 38. kras, 40. cink, 42. Be, 43. N(ikola) Tesla, 44. troti, 45. nemir, 46. robat, 51. griza, 52. pagat, 54. Pako, 56. slina, 58. imam, 59. mit, 61. 62. Vis, 64. atom, 65. Nil, 66. Kadar, 68. krmar, 70. Ivo, 71. Ivan(Cargo), 72. tat, 73. kitara, 75. kis, 78. an, 79. jesen, 81. pobirati, 83. stoti, 85. enak, 86. vaja, 87. san, 8. opis.

Naprejno: 1. Skobec, 2. kos, 3. Ob, 4. dan, 5. erar, 6. ligaš, 7. i. d., 8. Avar, 9. jate, 10. RH, 11. umiti, 12. zetti, 13. ali, 14. LJ, 15. EAI, 16. mrziti, 19. oko, 20. dež, 24. po-

per, 23. Ivana, 28. Senegal, 30. zob, 31. alt, 32. krožiti, 34. dinamiden, 35. nimam, 38. krlja, 39. stanovati, 41. kit, 44. trs, 47. op, 48. bat, 49. oko, 50. ta, 52. pinjje, 53. DID, 55. Rim, 57. amonič, 59. mat, 60. takol, 62. Vrata, 63. sak, 66. kan, 67. riba, 68. kras, 69. ris, 72. tek, 74. ti, 75. ar, 77. sto, 80. sa, 81. pa, 82. in, 84. op.

ZANIMIVOSTI

Lovci, pozor

V ameriški državi Wyoming je veliko zverjadi, zato seveda tudi loveci. Ker je pa bilo pri lovh le preveč nesreč, je oblast v lovskem revirju nedavno uredila tri navidezne grobove s spomeniki in napisi. Na prvem je bil papir bedaku, kjer je v avtu nosil nabit puško; na drugem: »V spomin lovca, ki je bil na lov z odperto puško« in na tretjem: »V opozorilo mojem prijatelju z lova: naj se spominjam, da ležim tukaj zato, ker je on neprevodno strejal.«

Dragi zalogaj!

Bogataš Reginald Gardner v Hollywoodu je hotel svojo mati se posebno presenititi za rojstni dan, pa ji je kupil papagaj, ki je baje znal klepetati v enajstih jezikih in tudi prepevati oper. Za tega papagaja je plačal 10.000 dolarjev. Drugi dan je telefonico vprašal mater, če je bila tak vesela dirla in kako se počuti ptič. Mati je odgovorila, da je bil papagaj kar okusen. Ona ga je namreč spekla in pogledala.

Otok in kača

V vasi Sokanje, Slavonija, so imeli pred vsemi tedni nenaščen doživljaj. V družini Lukacevič se je mati zjutraj zbulila in stopila proti zibki, v kateri je spala njenca enoletna hčerka Katica. Nenadoma je mati vršnila in se zgrudila pred zibko, kjer soščne sobe je prihitele oči. Mall Katice je

na prvi ležala zvita kača, punčka je pa mahala z ročicami in hotela kačo, prijeti za glavo. Kača je odpirala gobec in skala, vendar otroka ni ugriznila. Oče je v hitu potegnil otroka iz zibke, tako da je kača ostala v posteljnini. Še huje je prestrešil, vidi, da je ta kača posebna vrsta slavonskega modrasta. Oče pravi, da je bil modras nemara zanesen v hišo s škopom koruznici.

Davkarji vs prtljago

Dr. Smith, šef davčne uprave v Salzburgu (ZDA) je bistrov umoril mož. Od svojih uradnikov zahteval, da morajo vzeti s seboj na službenega potovanja ženo ali zaročenko, kajti takoj imajo manj stroškov in bolj misijo na svoj posel.

Novo zdravilo za alkoholike

V Kanadi so dali v promet nov preparat za pobijanje alkoholizma! To zdravilo, imenovano temposil, izvoste stud proti alkoholu, je pa brez slehernih neprijetnih posledic. Toda če oseba, ki se z njim zdravi, spet začne piti, nastane zelo huda reakcija. Zdravnik pravi, da je novo zdravilo še učinkovitejše kot znani preparat antabus.

Ali ste že član

Prešernove družbe?

V vsako hišo na Dolenjskem DOLENJSKI LIST!

jam je podkobil z dvema, nekateri pa tudi s tremi streli. Potem so šli vsak sebi, namreč loveci domov, prašiči pa v svoje rezidence.

Pravijo, da še bolj kot zdrav črnuhari v grmovju, se je po tem dogodku krohalo Lojze. Nekdo izmed udeležencev je predlagal, da bi izmed udeležencev tega pogona ustavnili klub »pocarjev«. Pogoji za članstvo v klubu je, da lovec dobro poka, pa nič ne pobira...«

Bivši Hitlerjev narednik — marlice svoje družine

V leseni baraki v Marchfeldu v Avstriji je živel po vojni z ženo in šestimi otroki bivši pripadnik Hitlerjeve vojske Franč Capk. V vojni si je »zasluzil« čin narednika, domov pa je prišel brez desne roke. Prejemal je invalidino, ki je znašala skupno z otroškimi dodatki 2.000 šilingov mesечно, kar bi zadostovalo za preživljevanje osmamladške družine. Toda Capk je bržko žaloval za časi, ko je služil Hitlerju. Vsi se pijači in s tem zagrenil življenje družini. V pijačevanju mu je kmalu sledila tudi žena, otroci pa so bili prepričani stradanju. Zaradi tega so skrbstveni organi sklenili, da otroke odvzemajo in dajo v vzgojni zavod. To pa bi Capkova in ženo hudo prizadalo, ker bi izgubila denar za popravljene.

Nekega dne Capkovi ni bilo na spregled. Ljudje so kmalu odkriti grozen zločin. Capk se je spet napol ruma, ko je poprijel z znanci zapil mesečni prejemek,

NEKAJ O KAČAH

Najdaljša kača živi v Aziji; to je azijski piton, ki meri 9,70 metrov. Za njim so južnoameriška ankonka — 9,10 metra, afriški piton 7,55 m in severnoameriški udav 5,60 m.

Najtežji azijski piton je tehtal 125 kg, ankonka 118. Nakrat je rodila 72 mladičev, dolgih po 95 cm.

OKROGLE

DVE ŠODICI IZ »JEZA«
»Kako pa kaj vaš novi?« — »Grožno nesamostenjen; še kadar reče, da se zemlja vrtil, zmeraj dostavi: Tako je učil Kopernik!«

Na sestanku v podjetju: »V naslednji točki dnevnega reda bo tovarij Žirkov pripravoval svoje vtise s službenega potovanja v inozemstvo. Prosim tovarisce, da zapustijo dvorano.«

LOVSKA NEZGODA
Dva lovca prineseta tretjega na nosilnicah. »Jezes!« se ustraši žena, skaj se je pa zgodilo? — »Oh,« ji pojasnila, »vašemu možu je nekdo na lov nafil žganja v vinu!«

DVE ŽELJI
Ko je na silvestrovo v lokalu udarila dvanajsta, sta si zaželeti: mlada koprnela, da za novo leto zapleše prvi ples z fantom, ki jo ves večer že opazuje; starejša koprnela, da bi zaplesala prvi ples z možom.

škim, ki ga ona že ves večer opazuje...«

BOBI IN RUDI
Bobi in Rudi gresta mimo njive detelje. »Vidiš,« pravi Rudi, »pred nekaj dnevi je v tole detelje padlo neko letalo.«

»O, zlomila se začudi Bobi. «Ti, pa mi je to prineslo srečo?«

V ČASU STANOVANSKE KRIZE
»Draga Perpetua, moja ljubezen do tebe je tako velika, da sploh ne more v manjšem kot dvosobno stanovanje!«

»Čuj, žena, tule berem, da v vsakem človeku živita pravzaprav dva človeka.«

»Oh, kaj je stanovanska stiska že tako huda!«

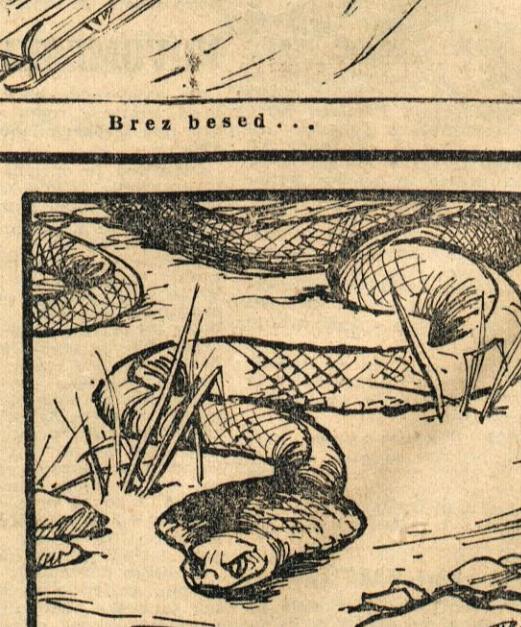
POZNA JIH
Mati sinčku: »Ti mulec, če te kaj vprašam, mi vsaj odgovori. Saj nisi občinski odbornik!«

Brez besed...

RIKI TIKI TAVI

Po Kiplingu

33. Ko je nap